

Народження

Є повір'я, що кожні 400 років ми приходимо в цей світ, щоб виправити помилки таких самих нас, але попередніх. А це означає, що в минулих поколіннях жили такі самі — ми, хіба що — трохи дурніші.

Однак, є одна проблема: Ми-сучасні не знаємо, які саме помилки зробили Ми-минулі, і продовжуємо повторювати одні й ті ж дурниці з покоління в покоління, не даючи собі шансу стати кращими.

Але давайте уявимо, що одного разу хлопчик Фортунато зустріне себе-минулого і себе-майбутнього! А разом з тим — спробує з'ясувати, хто з них в якому з поколінь напартачив, і чому ж вони втрюх такі Нікчемні...

Старий провів мокрими пальцями по краю глечика, рівняючи м'яку глину, і ногою зупинив гончарне коло. Дерев'яне колесо зі скрипом завмерло. Глечик, розміром з рослого чоловіка, і пузатий, ніби переївший за обідом ненажера, височів над старим. Волога глина відливала міддю.

— І хто скаже, що я не геній?! — вигукнув старий і з гордістю озирнувся по сторонах, витираючи о фартух забруднені глиною руки.

Погодитися або заперечити твердження було нікому — в низькій кімнаті з темною закопченою стелею і сірими від вапна стінами більше нікого не було. Тільки на стіні висіла картина, на якій літня жінка в хустці і літній чоловік у береті стояли поруч і з сумнівом дивилися на старого.

— І немає чого на мене витріщатися, бабуся і дідусь. Згоден, помічник не завадив би, — пробурчав старий, дивлячись на картину. Потім задумливо почухав кошлату бороду, раптом підморгнув бабусі і додав:

— Але у такій важливій справі краще все зробити самому, без зайвих очей.

Здається, бабуся і дідусь на картині переглянулися і зі згодою кивнули старому. Або, може бути, це була просто гра світла і тіні, і ніхто не кивав з картини, а всього лише це розпустувалася наша уява.

Старий натомість лише кивнув картині у відповідь і витягнув з кишені фартуха довгу струну. Він спритно завів струну під дно глечика і декількома рухами легко прорізав ще м'яку глину, відокремивши глечик від гончарного кола. На цьому легка робота закінчилася.

Старий зітхнув і вчепився в глечик, обхопивши його двома руками. Глечик був важким і великим, але старий і не думав відступати. Він почервонів від натуги, вибагливо, але нерозбірливо, вилаявся і, нарешті, підняв глечик. Глечик був таким величезним, а старий таким худорлявим, що, здавалося, ще секунда, і обидва вони впадуть на підлогу і загинуть, удвох і одразу. Але ні.

Неймовірним зусиллям старий повернувся і поставив глечик на низький візок.

— Нічого, нічого, — бурмотів старий, намагаючись віддихатися. — Цей глечик — вже останній. Ще трохи, і весь світ буде у моїх ніг.

Старий голосно засміявся, але тут же закрив рот руками і озирнувся, ніби злякався, що його може хтось підслухати. Бабуся та дідусь на картині, здається, теж прикрили долонями роти один одному.

— Обережність ніколи не буває зайвою, — старий постукав вузлуватим пальцем себе по лобі і схопився за ручку візка.

Штовхати візок самому було не просто, але і штовхати його виявилось недалеко. У дальньої стіни кімнати гула величезна відкрита піч і полум'я всередині неї відкидало на стіни химерні відблиски.

Старий, крекчучи і лаючись, докотив візок до печі і з розгону сунув глечик у піч. Розпечений жар в печі невдоволено зашипів.

— Що? Не подобається?! — закричав вуглям старий. — А як вам тоді сподобаються десять крапель еліксиру НЕБАЧУПЕРЕШКОД і двадцять крапель еліксиру НЕЧУЮСУМНІВІВ?!

Він розвернувся і через кімнату кинувся в куток. Тут, у запорошеному пилом кутку, кособочилася шафа, полиці якої від самого низу і до верху були заставлені невеликими пляшечками з рідинами таких різних забарвлень, що в очах рябіло.

Старий одним швидким рухом вихопив з полиці дві пляшечки, підбіг до печі, зубами вирвав з них пробки і виплеснув вміст у вогонь. Вогонь спалахнув, спочатку рожевим кольором, потім салатовим, потім фіолетовим, а потім і зовсім якимось сіро-буро малиновим в цяточку.

— А тепер дрібку подрібненого філософського каменю! — закричав старий.

Від шафи уздовж стіни тягнувся довгий стіл, весь заставлений безліччю інструментів, подекуди таких дивних, що ось так одразу розібратися, для чого вони потрібні і як застосовуються, ніхто б не зумів. Були тут і кам'яні ступки з мармуровими товкачами у формі гриба, і скляні реторти з довгими носами, схожі на голову чаплі, і ваги з набором гир і гирьок, розміром менше горошини, так що взяти їх можна було лише за допомогою пінцету. А ще — порцелянові миски, сосуди, фільтри, крапельниці, мензурки, сита, піпетки, спиртівки, ложки, щипці, лопатки, дробарки і зміювики, скручені з трубок у вузли, як скручується гадюка під прохолодним каменем. Все це розмаїття будь-якого випадкового відвідувача, якщо раптом той наважувався завітати до старого, і лякало, і заворожувало. Але до старого рідко заходили випадкові відвідувачі.

Скажімо прямо — ніколи. А ті громадяни, хто чув про старого, тим більше обходили його хатину десятою дорогою.

Як звать старого — ніхто не знав. Він і сам, здається, давно забув своє ім'я. Всі називали його просто — Алхімік.

Що ж, якщо мешканці навколо називали старого Алхіміком, мабуть, і ми теж станемо його так називати.

Так ось, Алхімік підбіг до столу, не дивлячись схопив одну зі ступок з дрібним порошком і перекинув миску в піч. Бабуся і дідусь на картині розсудливо сховалися і лише зрідка лякливо визирали з-за краю рами. Полум'я під глечиком закипіло. Іскри з шипінням полетіли в різні боки. Кімната наповнилася шумом вітру і криками тисячі голосів. З горла глечика вирвався стовп білого світла і крізь трубу пішов у небо.

Мить. І все стихло. Полум'я згасло так само швидко, як і розгорілося. Кімнату огорнула темрява і тиша.

У темряві Алхімік чиркнув кресалом, викрешуючи з кременю іскру, і підпалив газову лампу.

— Залишилося останнє. Найголовніше, — прошипів Алхімік. — Перевірка.

Алхімік з лампою в руці нахилився над столом, відкрив дверцята і став нишпорити в столі вільною рукою, щось намагаючись. Пролунав писк. Алхімік витягнув зі столу невелику дерев'яну клітку. В клітці тремтіло, зіщулившись від страху у вовняний клубок, невеличке сіре мишеня. Алхімік відкрив клітку, вхопив мишеня за хвіст і підійшов до глека. Мишеня в руці старого зависло над горлом глечика.

Алхімік розтиснув кулак. І мишеня з відчайдушним писком полетіло в чорне черево глечика. Алхімік нахилився над глечиком і тихо, так, щоб ніхто не почув, хоч і чути не було кому, але все одно дуже тихо і нерозбірливо сказав одне слово. І знову стовп білого світла вирвався з горла глечика і розтанув, ніби його й не було.

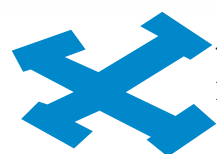
Алхімік недовго почекав, збираючись з духом, і рішуче зазирнув у глечик, підсвічуючи собі газовою лампою. Світло лампи відбилося у глиняних стінках. Дивно, але мишеняти в глечик не виявилось, ніби ніхто й не кидав його сюди всього кілька секунд тому.

— Ну? — Алхімік полегшено видихнув і вперше за багато років посміхнувся. — І хто скаже, що я не геній?!

Бабуся і дідусь на картині мовчки аплодували старому.

Невдала Поява Героя

лопчисько звали Фортунато, і на вигляд йому було років дванадцять.

— Тринадцять, — говорив він сам про свій вік. Якщо батько після цих слів з сумнівом оглядав щуплу фігуру сина, Фортунато неохоче додавав, витримавши паузу: — Ну, практично тринадцять.

— Мій дорослий син. Чи пам'ятаєш ти головне правило будь-якої боротьби? — запитав батько і знову з сумнівом оглянув Фортунато. — Ти його не забув?

— Не забув, — буркнув Фортунато і як завжди пошкодував, що дітям до чотирнадцяти років заборонялося самостійно відключати відеозв'язок з батьками.

— А ну, повтори його.

— Я пам'ятаю.

— Давай. Сміливіше. Краща бійка ... Що?

— Краща бійка — це бійка, якої не було, — безрадісно зітхнув Фортунато.

— Молодець, — засяяв посмішкою батько.

Фортунато покосився на зображення батька у відеофоні. Невеликий екран у правому кутку окулярів відеофону не заважав бачити вулицю. На екрані батько в скафандрі і прозорому шоломі плив в невагомості навколо космічного корабля. В руках батько тримав гофровану кишку сміттєзбірника. Сміттєзбірник з тихим зітханням всмоктував в себе космічне сміття навколо корабля.

— Що може знати про бійки прибиральник сміття, нехай навіть він збирає космічне сміття, — скривився Фортунато.

— Ти щось сказав? — не розчув його батько.

— Ні.

— Але тебе щось турбує?

— Тобі здалося, — буркнув хлопчисько і поправив окуляри відеофону.

В кедах на повітряній подушці Фортунато ковзав по міській вулиці, звично огинаючи перехожих. Повітряна подушка на лівому кеді злегка підпускала тиск, напевно, збилися налаштування, і Фортунато іноді кидало в сторону, від чого окуляри відеофону підскакували на носі і з'їжджали набік.

— Але ти засмучений. Я ж бачу, — не вгамовувався батько.

— Я засмучений, що в моєму відеофоні немає кнопки «вимкнути звук дзвінка».

— Ти — не виняток. У наш час такої кнопки немає ні у кого з дітей віком молодше чотирнадцяти років. Ти ж розумієш, це зроблено ...

— Так-так, — сумно кивнув Фортунато. — Це все на благо дітей, з метою безпеки, і бла-бла-бла.

— І все-таки ти чимось засмучений.

— Через що мені бути засмученим? — Фортунато знизав плечима і гірко посміхнувся. — Ми знову переїхали в новий район, в якому я нікого не знаю. Я знову йду в нову школу, в якій у мене немає жодного друга. Мені треба знову якось зійтися з новим колективом в новому класі, в якому напевно як завжди люблять познущатися над новачками. Дійсно, чого б мені бути засмученим, так, тато?

— Я правильно розумію, це був сарказм?

— А ти думаєш, я так радію новій школі? — вигукнув Фортунато.

Батько знімав і тільки відкрив рот, щоб сказати щось заспокійливе, як у відеофоні засвітився новий екран нового дзвінка, і в розмову вклинився Дідусь Фортунато.

— Як? — здивувався він і розплющив одне око. Дідусь сидів на краю гірського обриву, склавши ноги в позі лотоса. — Що? Фортунато йде в нову школу?

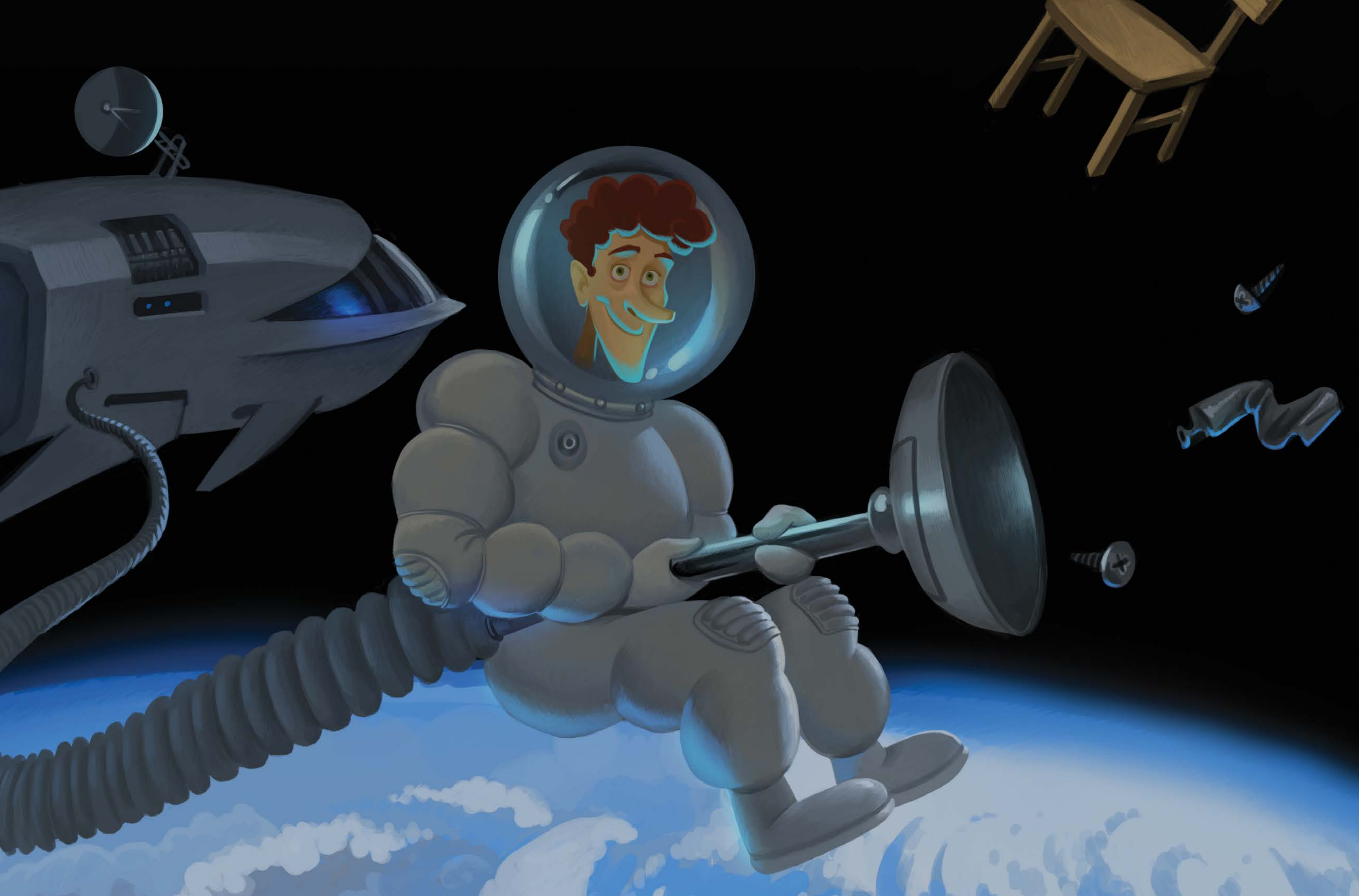
І відразу ж у відеофоні один над іншим включилися ще два екрани.

— Я вранці синтезувала тобі сніданок в школу! — на одному екрані мама Фортунато в хімічній лабораторії свого інституту генетики відволіклася від хімічних пробірок і суворо подивилася на сина. — Ти його не забув?

Фортунато не встиг відповісти, на новому екрані відеофону бабуся Фортунато загальмувала на сніжному схилі, так що сніг білим віялом злетів з-під лиж. Бабуся з розчуленням подивилася з екрану відеофону на онука.

— Всім мовчати! — строго наказала бабуся і глянула на Фортунато ще лагідніше. — Ну, мій хороший, давай, скажи бабусі.

Фортунато чомусь знімав і злякано озирнувся по сторонах і пригнув голову.

Морський
Бовдур

— Ба, я прошу тебе, не зараз.
— Не змушуй бабусю хвилюватися. Говори, — строго похитала головою бабуся.

— Благаю, — прошепотів Фортунато, — Говори тихіше!..

— Ну, ось, тепер я хвилююся! — голосніше вигукнула бабуся і подивилася на Фортунато ще суворіше.

— Скажи мені негайно! Ти сьогодні покакав?

Фортунато від хвилювання і збентеження спочатку почервонів, потім зблід, а потім захотів провалитися на місці крізь землю. Але провалитися, на жаль, не виходило. Кеди на повітряній подушці і раніше несли Фортунато вулицею поміж таких самих літаючих перехожих.

Фортунато зірвав з голови окуляри відеофону, сунув їх під куртку і рвонув вулицею подалі від очей і вух перехожих, все більше набираючи швидкість.

— Скільки можна повторювати — не треба обмежувати того, що природньо! — чувся голос мами з-під куртки Фортунато.

— В його віці нормально соромитися своїх екскрементів, — відповідав голос тата.

— Я так і не зрозуміла, мій онук покакав чи не покакав? — доносився стривожений голос бабусі. І дід, перекикуючи всіх, голосно обурювався, і голос його летів над вулицею слідом за Фортунато:

— Що? Фортунато знову не покакав!!! Це все ваша нова синтезована їжа з тюбиків! У наш час ніхто не годував дітей з тюбиків! І всі прекрасно какали!!!

У цей момент Фортунато з розгону вилетів на площу, і прямо на всій швидкості в'їхав у міський фонтан. Ліва повітряна подушка на кедях лопнула, Фортунато перекинувся через голову і впав у воду, розполохавши голубів, що сиділи на парапеті.

— Ну чому я такий нікчемний невдаха! — тільки й зміг вимовити мокрий з голови до ніг нещасний Фортунато.

Вранці, коли верхівка сонця тільки показалася над краєм горизонту, Алхімік один за іншим виніс зі своєї хатини чотири однакових глечика. Кожен з них був як дві краплі води схожий на глечик, в череві якого напередодні ввечері зникло маленьке сіре мишеня. Усі глечики виявилися такими ж величезними і пузатими. І Алхімік, поки виносив їх з хатини, бурчав і лаявся в чотири рази більше, ніж зазвичай. Але все одно нікого не покликав на допомогу.

— Безглузді людська, — бубонів Алхімік, тягаючи глечики у віз. — Цим марним ідіотам ніколи і нічого не можна доручити.

Нарешті, останній глечик був завантажений, і запряжений віслюком віз, з Алхіміком і чотирма глечиками, рушив в дорогу.

Тут варто зауважити, що жив Алхімік в хатині на краю лісу, кроків за триста від міських воріт. Міські мешканці побоювалися старого, а Алхімік не любив людей, так що життя його на віддаленні подобалася всім — і городянам, і йому самому.

Ранок, як ви пам'ятаєте, був раннім. Тому віз Алхіміка з чотирма глечиками спокійно дістався до міських воріт, повз дрімаючих стражників в'їхав у місто і, ніким не помічений, сонними безлюдними вуличками попрямував прямо у порт.

У порту скрипіли канати, утримуючи у пірсів величезні парусні кораблі. У порту пахло морем і рибою. У порту вантажники носили з кораблів і на кораблі мішки і бочки, а моряки драїли палуби і чистили гармати. У порту, у двощоглової бригантини, Алхіміка чекав Капітан.

Алхімік зупинив віз біля пірсу, оглянув приосадкувату фігуру Капітана і, як умів, чемно привітався.

— Радий, що ви виявилися не повним ідіотом, і не переплутали призначений час зустрічі, — пробурчав Алхімік і зістрибнув з воза на пірс.

Капітан, не розкриваючи рота, промимрив у відповідь щось нерозбірливо чемне і тільки витріщив очі, всім своїм виглядом намагаючись виказати повагу і радість почесному гостю.

— А ви все такі ж небагатослівні, — зауважив Алхімік.

— М ... м-угу, — вичавив з себе Капітан, як і раніше не розкриваючи рота, і тільки ще більше вирячив очі.

Десять днів тому, коли Алхімік зустрічався з Капітаном в міській харчевні, мовчазна похмурість морського вовка вселила старому довіру. Тепер же небалакучість Капітана раптом збентежила і насторожила.

«А якщо він просто тупий, цей морський бовдур?» — з тугою подумав Алхімік і ще раз оглянув кремезну постать. Капітан засовався на місці під суворим поглядом старого і почухав під пахвою.

«Ай-яй, яка вийде дурість, якщо він все переплутає. Стільки років дослідів, стільки років праці, безсонних ночей, і все може зіпсувати якийсь корабельний ідіот!» — розмірковував Алхімік. Він навіть в якийсь момент вирішив відступити від задуманого плану, але злякався, що відмовою приверне зайву увагу до своїх глечиків. І тому ...

— Отже. Я сподіваюся, ви не забули нашу угоду — глечики повинні бути доставлені в палаци правителів чотирьох імперій, — повчальним тоном вимовив Алхімік і суворо подивився на Капітана.

— М ... м-угу, — промимрив Капітан і ще більше вирячив очі, хоча, здавалося, більше їх витріщити було вже не можливо.

— Чотирьом правителям чотирьох імперій, — повторив Алхімік, з кожним словом втрачаючи надію, що Капітан хоч що-небудь розуміє. — Кожному правителю по одному глечику. Це — символи моєї вдячності перед величчю правителів.

Капітан почухав іншу пахву і кивнув.

— М ... угу.

— Я дуже сподіваюся, що ви поставитеся до дорученої вам місії з максимальною відповідальністю.

— М ... угу, — Капітан хотів додати ще щось вагоме, але від хвилювання зумів тільки чхнути і витерти кулаком ніс.

— І ніякого пияцтва під час місії! Товар дуже крихкий і цінний!

— Ні-і, — Капітан так жваво замотав головою, що Алхімік навіть злякався, щоб вона не відірвалася від шиї і не покотилася кудись під віз з глечиками.

— Врахуйте, я залишаю за собою право контролювати процес доставки.

— Ну, — тепер Капітан так само енергійно закивав.

«А може бути, і не дурень. Зустрічаються в світі і виключення», — з надією подумав Алхімік і дістав з-за пазухи мішечок з золотими монетами.

— Тут — як домовлялися, — Алхімік простягнув мішечок Капітану.

Монети хвилююче дзвякнули. Очі Капітана радісно засяяли, він схопив мішечок і розплився в усмішці. Тоді Алхімік вперше побачив відкритий рот Капітана, і відразу зрозумів, чому так довго і багатозначно той мовчав. Половина зубів Капітана виявилися виплавлені з чистого золота, а інша половина зубів відсутня зовсім — замість них темніла порожнеча.

— Ухтифка! Нарефті я поштавлю шобі жуби і штану жовшим шекшуальним! — зраділо прошамкав Капітан, повернувся до свого кораблю і закричав на моряків так, що у Алхіміка заклало вуха. — Ворухітьшя, шабакі! Швидко крушіть глеки на бофт!

— Тільки не крушіть! Глечики — дуже цінний вантаж! — з переляком вигукнув Алхімік.

— Не крушіть, а крушіть, — заспокоїв Капітан — крушіть, ожначає вжять і нешти.

Алхімік не встиг нічого відповісти. Він із завмиранням серця дивився, як матроси, спритні, точно зграя мавп, схопили його глечики і сходами потягли на корабель.